HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

שתי פרות היו חורשות. גירסת רבינו חנניא סגן הכהנים מימיהם של כהנים לא נמנעו נמנעו מלחרוש בהר המשחה כל זמן ששתיהן חורשות כל העם אוכלין ניטלת אחת מהן תולין ולא אוכלין ולא שורפין ניטלו שתיהן התחילו כל העם שורפין:

מתני' [ה]רבי חנינא סגן הכהנים אומר [א]מימיהם של כהנים לא נמנעו מלשרוף את הבשר שנטמא בוולד הטומאה עם הבשר שנטמא באב הטומאה אע"פ שמוסיפין טומאה על טומאתו הוסיף ר' עקיבא [ב]ואמר מימיהם של כהנים לא נמנעו מלהדליק את השמן שנפסל בטבול יום בנר שנטמא בטמא מת אף על פי שמוסיפין טומאה על טומאתו אמר רבי מאיר מדבריהם למדנו ששורפין תרומה טהורה עם הטמאה בפסח א"ר יוסי [ב]אינה היא המדה ומודים ר' אליעזר ורבי יהושע ששורפין זו לעצמה וזו לעצמה על מה נחלקו על התלויה ועל הטמאה שר' אליעזר אומר [ג]תשרף זו לעצמה וזו לעצמה ור' יהושע אומר שתיהן כאחת: **גמ'** מכדי בשר שנטמא בוולד הטומאה מאי הוי שני שני ושני הוא מאי מוסיף לו טומאה על טומאתו איכא אמר רב יהודה הכא [ד]בוולד וולד עסקינן דהוי ליה שלישי וקסבר שלישי מותר לעשותו שני והא אין אוכל מטמא אוכל דתניא יכול יהא אוכל מטמא אוכל ת"ל [ו]וכי יתן מים על זרע ונפל מנבלתם עליו טמא הוא הוא טמא ואין עושה כיוצא בו טמא הניחא לאביי דאמר לא שנו אלא בחולין אבל בתרומה וקדשים עושה כיוצא בו ולרב אדא בר אהבה משמיה דרבא נמי דאמר לא שנו אלא חולין ותרומה אבל בקדשים עושה כיוצא בהן שפיר אלא לרבינא משמיה דרבא דאמר מקרא מלא דיבר הכתוב לא שנא חולין לא שנא תרומה לא שנא קדשים אינו עושה כיוצא בו מאי איכא למימר הכא במאי עסקינן דאיכא משקין בהדי בשר דקא מיטמא מחמת משקין אי הכי האי עם הבשר שנטמא באב הטומאה עם הבשר ומשקין מיבעי ליה אלא [ה]נהי דאין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא מדרבנן מיהו מטמא: הוסיף ר' עקיבא מימיהן של כהנים לא נמנעו מלהדליק בו': מכדי שמן שנפסל בטבול יום מאי הוי שלישי וכי מדליק ליה בנר שנטמא בטמא מת מאי הוי שני מאי קמ"ל שלישי מותר לעשותו שני היינו הך אמר רב יהודה הכא [ו]בנר של מתכת עסקינן דרחמנא אמר בחלל שתי פרות היו חורשות בהר המשחה כל זמן ששתיהן חורשות כל העם אוכלין ניטלת אחת מהן תולין ולא אוכלין ולא שורפין ניטלו שתיהן התחילו כל העם שורפין:

מתני' [ו]רבי חנינא סגן הכהנים אומר [א]מימיהם של כהנים לא נמנעו מלשרוף את השמן שנפסל בטבול יום בנר שנטמא בטמא מת אף על פי שמוסיפין טומאה על טומאתו אמר רבי מאיר מדבריהם למדנו ששורפין תרומה טהורה עם הטמאה בפסח א"ר יוסי [ב]אינה היא המדה ומודים ר' אליעזר ורבי יהושע ששורפין זו לעצמה וזו לעצמה על מה נחלקו על התלויה ועל הטמאה שר' אליעזר אומר [ג]תשרף זו לעצמה וזו לעצמה ור' יהושע אומר שתיהן כאחת: **גמ'** מכדי בשר שנטמא בוולד הטומאה מאי הוי שני שני ושני הוא מאי מוסיף לו טומאה על טומאתו איכא אמר רב יהודה הכא [ד]בוולד וולד עסקינן דהוי ליה שלישי וקסבר שלישי מותר לעשותו שני והא אין אוכל מטמא אוכל דתניא יכול יהא אוכל מטמא אוכל ת"ל [ו]וכי יתן מים על זרע ונפל מנבלתם עליו טמא הוא הוא טמא ואין עושה כיוצא בו טמא הניחא לאביי דאמר לא שנו אלא בחולין אבל בתרומה וקדשים עושה כיוצא בו ולרב אדא בר אהבה משמיה דרבא נמי דאמר לא שנו אלא חולין ותרומה אבל בקדשים עושה כיוצא בהן שפיר אלא לרבינא משמיה דרבא דאמר מקרא מלא דיבר הכתוב לא שנא חולין לא שנא תרומה לא שנא קדשים אינו עושה כיוצא בו מאי איכא למימר הכא במאי עסקינן דאיכא משקין בהדי בשר דקא מיטמא מחמת משקין אי הכי האי עם הבשר שנטמא באב הטומאה עם הבשר ומשקין מיבעי ליה אלא [ה]נהי דאין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא מדרבנן מיהו מטמא: הוסיף ר' עקיבא מימיהן של כהנים לא נמנעו מלהדליק בו': מכדי שמן שנפסל בטבול יום מאי הוי שלישי וכי מדליק ליה בנר שנטמא בטמא מת מאי הוי שני מאי קמ"ל שלישי מותר לעשותו שני היינו הך אמר רב יהודה הכא [ו]בנר של מתכת עסקינן דרחמנא אמר בחלל

שתי פרות היו חורשות. גירסתנו: **בהר המשחה.** הוא הר הזיתים: **מתני' מימיהם של כהנים.** הכא נקט לה משום סיפא דקתני מדבריהן למדנו שעורפין תרומה כו': **מלשרוף את הבשר שנטמא בוולד הטומאה.** שנגע בשר קודם זה ברשעון לטומאה וס"ל לחיטו שני ולא נמנעו מלשורפו עם חמור ממנו ממי[ג] שנגע בשר הטומאה להוסיף ואף זה הקל לשריפה עומד לא חשו שם מטמאין אותו יותר ממה שהי'. ובגמרא פריך מאי תוספת טומאה איכא הלא גם בראשונה בוולד טומאה נגע ועכשיו חוזר ונוגע בוולד הטומאה: **מלהדליק שמן.** של תרומה: **שנפסל בטבול יום.** והוא שליש לטבול יום פוסל את התרומה מן התורה ביומות פרק העלה (דף עה.) מכלל קודש לא תגעו[ד] ויולדת משטבלה לסוף ימי טומאה עד מלאת ימי טהרה שלה טבולת יום לרוך היא שהרי אינה לריכה להביא כפרה עד יום שמונים ואחד שלמא לא הוי הערב שמש דילה עד שקיעת החמ' דשמוני': **בשר שנטמא בטמא מת.** טמא מת אב הטומאה' הוא ומטמא כלים לכתיב (במדבר יט) וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש הנוגעת תטמא עד הערב בפרשת פרה גבי טומאת מת אלמא טומאה מת מטמא אדם ועשאו הכתוב אב הטומאה כשרץ ונבילה שמטמאין אדם ולא כנוגע בהן שאין מטמא אלא לאוכלין ומשקין דכתיב בשרצים (ויקרא יא) כל אשר בתוכו יטמא מכל האוכל אשר יאכל אשר יבוא עליו מים יטמא וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא אלמא לא מקבל טומאה מן הכלי שקיבל טומאה מן הארץ אלא לאוכל ומשקה בלבד ולא אדם וכלים והאי נר הוי לאדון ועבדיו יש כאן תוספת טומאה שמטמאה היה שמן זה שליש משקין להיות תחילה. ומחר ועשה שני ע"י הנר להוסיף ויש טומאה עליו לא חיישינן ליה ומותר להוסיף בידים: **מדבריהן למדנו שעורפין תרומה טהורה עם הטמאה בפסח.** עם זמן הביעור להוציא והולכת לניכוד אף טהורה ומקורה מדאורייתא לא חיישינן לשמירתה ומע"ג שמותרין אנו לשומרה בטהרה לכתיב (במדבר יט) את משמרת תרומותי: **לימה היא המדה.** לי אתה יכול ללמוד את זו מדבריהן. ובגמרא [טו.] מפרש למאי לימה היא המדה: **ומודים ר"ח בו'.** רבי יוסי קאמר לה לתע"ג דלחילוג ר"ח ורבי יהושע בשריפת תרומה בהא מודו שעורפין זו לעצמה וזו לעצמה: **גמ' שני ושני הוא.** מתחלה היה שני ועדיין שני הוא: **הכא בוולד וולד עסקינן.** הלמי בוולד הטומאה דקתני מתני' וולד וולד קאמר להיינו שני ושבר שנגע בו הוה שליש וכי הדר שרי ליה בהדי בשר שנטמא בטמ"ט שהוא שליש זה שני: **והא אין אוכל מטמא אוכל.** וכיון דלא מטמא ליה מאי תוספת איכא:[ה] **ואין עושה כיוצא בו.** ואין מטמא אוכל כיוצא בו: **הוא הוא טמא.** משמע מיעוטא: **אבל תרומה וקדשים עושה כיוצא בהן.** מיבעי ליה: **מקרא מלא.** לן הוצרך ממשמעו לן טומאת אוכל לטעון דבר שנטמא בטמ"ט לא יטמא אוכל אחר ולא יטמא משקה אחר אלא הוא הוא טמא ולא אחר: **לא שנו חולין לא שנא תרומה.** דמקרא דכתיב [יח.] את משמרת תרומותי מכל מקום משכחת לה שליש ע"י עלים ולבוה[ח] הו על ידי משקין לחכתי לא גזרו דכל הפוסל את התרומה מטמא משקין להיות תמלה[ט]:

עם בשר ומשקין מיבעי ליה. ות"ת למאי לא פריך מאי חיית מאי שנטמא בהך טטומאה לפי' ברשעון ושני נמי[י] כדפריך לקמן על ר"ע ור"ל משום דרבי חנינא קאמר מימיהם של כהנים משמע שמעולם כך הוא אף קודם י"ח דבר דגזרו לכל הפוסל התרומה מטמא משקין להיות תמלה[יא] דבפ"ק דשבת (דף יד: ושם) מוקי לה לשולין וכלים שנטמאו במשקין משקין הבאים ממחמת ידים ולפי שגזרו לידים פוסלין התרומה עושין משקין שנגעו בהן תמלה:

מאי קא משמע לן דשלישי מותר לעשותו שני היינו הך. למ"ד אין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא לא פריך לדלידיה הוסיף למותר לעשות אף שני לתורייתא[יב] ומילו

שתי פרות. גירסת רבינו חנניא סגן הכהנים לא נמנו מלשרוף בהר המשחה כל זמן ששתיהן חורשות כל העם אוכלין ניטלת אחת מהן תולין ולא אוכלין ולא שורפין ניטלו שתיהן התחילו כל העם שורפין:

מתני' [ו]רבי חנינא סגן הכהנים אומר [א]מימיהם של כהנים לא נמנעו מלשרוף את השמן שנפסל בטבול יום בנר שנטמא בטמא מת אף על פי שמוסיפין טומאה על טומאתו אמר רבי מאיר מדבריהם למדנו ששורפין תרומה טהורה עם הטמאה בפסח א"ר יוסי [ב]אינה היא המדה ומודים ר' אליעזר ורבי יהושע ששורפין זו לעצמה וזו לעצמה על מה נחלקו על התלויה ועל הטמאה שר' אליעזר אומר [ג]תשרף זו לעצמה וזו לעצמה ור' יהושע אומר שתיהן כאחת: **גמ'** מכדי בשר שנטמא בוולד הטומאה מאי הוי שני שני ושני הוא מאי מוסיף לו טומאה על טומאתו איכא אמר רב יהודה הכא [ד]בוולד וולד עסקינן דהוי ליה שלישי וקסבר שלישי מותר לעשותו שני והא אין אוכל מטמא אוכל דתניא יכול יהא אוכל מטמא אוכל ת"ל [ו]וכי יתן מים על זרע ונפל מנבלתם עליו טמא הוא הוא טמא ואין עושה כיוצא בו טמא הניחא לאביי דאמר לא שנו אלא בחולין אבל בתרומה וקדשים עושה כיוצא בו ולרב אדא בר אהבה משמיה דרבא נמי דאמר לא שנו אלא חולין ותרומה אבל בקדשים עושה כיוצא בהן שפיר אלא לרבינא משמיה דרבא דאמר מקרא מלא דיבר הכתוב לא שנא חולין לא שנא תרומה לא שנא קדשים אינו עושה כיוצא בו מאי איכא למימר הכא במאי עסקינן דאיכא משקין בהדי בשר דקא מיטמא מחמת משקין אי הכי האי עם הבשר שנטמא באב הטומאה עם הבשר ומשקין מיבעי ליה אלא [ה]נהי דאין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא מדרבנן מיהו מטמא: הוסיף ר' עקיבא מימיהן של כהנים לא נמנעו מלהדליק בו': מכדי שמן שנפסל בטבול יום מאי הוי שלישי וכי מדליק ליה בנר שנטמא בטמא מת מאי הוי שני מאי קמ"ל שלישי מותר לעשותו שני היינו הך אמר רב יהודה הכא [ו]בנר של מתכת עסקינן דרחמנא אמר בחלל

גליון הש"ס

תום' ד"ה דאיכא. **דמשקין מטמא בפחות מרביעית כו'.** עי' נרש"י לקמן דף יז ע"ב ד"ה אבל ליתא כאן ברביעית:

מוסף תוספות

א. שהלחם מטמא נזיד. תוס' שם**קמ.** ב. (ה)[ד]האי טמא מיקרי. שם. ג. בין להאי פי' בין לפרש"י. שם. ד. ג"פ. בדשייך טפי. מי' סמ"ן. ה. ג"פ. מוקמינן ליה וכו' לכל הפחות שאנו יכולים להעמידו. תוס' ב"פ. ו. אבל לענין לטמא אחרים בין דאורייתא בין דרבנן סגי ליה בכל שהוא. שם. ז. ג"פ. ותימא כיון דאין אוכל מטמא אוכל אפי' מדרבנן, לא משכחת שלישי אלא ע"י משקין, כגון משקה אוכל ואוכל משקה, והנך משקין אחרונים ראשונים הוו, דכל הפוסל את התרומה מטמא משקין להיות תחילה (פרה פ"ח מ"ו). תוס' הרמ"ש. ח. כדמפרש ר"ת לקמן על רביעי בקודש (יט.). שם. ט. [ד]לא נתקנה עדיין בימי ר' חנינא סגן הכהנים, שהיא א' מי"ח דבר דגזרו ב"ש וב"ה. שם. י. התנן כל הפוסל את התרומה מטמא משקין להיות תחילה. סוגיית שנגמ' לקמן ע"ב. יא. ג"פ. [ו"ל] דגזירה לכל הפוסל את התרומה וכו' היתה אחר רבי חנינא סגן הכהנים כדפריש"י. תוס' הרמ"ש. אבל לר"ש דהוא בתרא ליכא למימר משקין. מי' סכ"ן. יב. דאילו התם שלישי דאורייתא מותר לעשותו שני דרבנן ואילו הכא שלישי דאורייתא מותר לעשותו שני דאורייתא. תוס' שם**קמ.**

רבינו חננאל

תניא **אבא** שאול אומר, שתי פרות היו חורשות בהר המשחה כר'. מתני' אמר רבי חנניה סגן הכהנים מימיהם של כהנים לא נמנעו מלשרוף בוולד הטומאה עם שנטמא באב הטומאה כר'. נקוט האי כללא בידך השרץ וכיוצא בו הוא אב הטומאה, כדתנן אבות הטומאה השרץ ושכבת זרע וטמא מת כר', והנוגע בהן נקרא ולד ראשון, והנוגע בולד ראשון נקרא ולד שני, והנוגע בולד שני נקרא ולד שלישי. ואקשינן אמתני' מכדי בשר שנטמא בולד שני הוא, כי הטומאה ולד שני הוא, כי שרץ ליה בהדי בשר שנטמא באב הטומאה הלא שהוא שלישי לטומאה שנגע בשר שנטמא בולד ראשון, ומשני הכא בשלישי שנגע בשר שנטמא בולד שני, ומטמא אוכל אחר ואוכל אחר אוכל